

Kürk Modası, Kürk Karşıtı Hareketler Ve Modaya Etkileri Fur Fashion, Anti-Fur Movements And Effects On Fashion

Sedef ACAR^{a*}, Ecem TOSUN^b

^aDokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, İzmir, 35330, Türkiye

^bDokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, İzmir, 35330, Türkiye

Article history: Received 24-12-2018 / Accepted 11-07-2019

ÖZET ABSTRACT

Postlar insanoğlunun ilk giyim malzemesidir. İşlenerek kürke dönüştürülmesiyle moda kavramı eşliğinde farklı biçimlere dönüşerek giyim tarihi serüveninde yerini daima korumuştur.

Gelişen teknoloji ile hayvanlardan alınan bu postların işlenerek kullanılabilir hale gelmesiyle beraber giyim önemli unsurlarından biri olmaya devam etmiştir. Moda kavramının gelişimiyle sezonlara uygun şekilde form, doku ve yüzey etkileri değişerek kullanımı yaygınlaşmıştır. Jacqueline Kennedy'nin 60'ların başında Oleg Cassini'nin kürk manto tasarımını giydiğinde kürk modanın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Uzun yıllar doğal kürkler modanın yönlendirilmesiyle farklı şekillerde işlenmiş yeni görüntülere ulaşmış ve kürk sanayisi büyük bir sektör haline gelmiştir. Bu hızlı gelişim çevreye ve doğaya duyarlı hale gelmeye başlayan grupların tepkisine neden olmuştur. Doğal hayatın zarar görmesi, hayvan neslinin tükenmesi, vahşi hayvanların çiftliklerde yetiştirilmesi ve işkenceye maruz kalması gibi nedenler hayvan hakları savunucularının tepkisini çekmiştir. Kürk olan yoğun talep kürk endüstrisinin kurulmasına neden olmuştur. Hayvan hakları organizasyonları bu konuya dikkat çekmek için çeşitli eylemlerde bulunmuşlardır. Hayvanların kürkleri için insanlık dışı uygulamalara maruz kalması özellikle PETA gibi uluslararası organizasyonlar ve bölgesel gruplarla protesto edilmekte ve toplum kürk kullanmama konusunda bilinçlendirilmektedir. Bu süreçte yapay kürk sektörü adım adım daha çok tercih edilmeye başlamıştır.

Pelts are the first clothing material of human beings. By transforming it into a fur, it has transformed into different forms with the fashion concept and has always preserved its place in the historical adventure of clothing.

It has continued to be one of the important elements of clothing with the technology that has been taken from animals and has become available after processing. With the development of the concept of fashion, the properly of form, texture, surface effects in accordance with the seasons has changed and its usage has become widespread. In the early 60s, when Jacqueline Kennedy wore the fur coat design of Oleg Cassini in the fur became an essential part of fashion. For many years, natural fur has reached the new images processed in different ways with the guidance of fashion and the fur industry has become a big sector. This rapid development has caused the reaction of the groups that started to become sensitive to the environment and nature. Animal rights defenders have reacted to the reasons such as damage to natural life, extinction of animal generations, wild animals in farms and torture.

The strong demand for fur has led to the establishment of the fur industry. Animal rights organizations have taken various actions to attract attention to this issue. The inhumane practices exposed to animals for their fur are protested with international organizations especially such as PETA and regional groups, and the society is raise awareness non-use fur. In this process, the artificial fur sector has been preferred more and more.

Anahtar Kelimeler: Moda, Kürk, Giysi, Kürk Karşıtı Hareketler

Keywords : Fashion, Fur, Cloth, Anti- fur Movements

Geçmişten Günümüze Kürk ve Kürk Endüstrisinin Yükselişi

Kürk ve dericiliğin tarihi ilk insanlara kadar dayanmaktadır. İnsanlar avlamış oldukları hayvanların etinden sütünden faydalandıkları gibi, doğanın olumsuz koşullarına karşı vücutlarını soğuktan koruyabilmek için giysi olarak postlarından da yararlanmışlardır. İşlenerek kürke dönüştürülmesiyle moda kavramı eşliğinde farklı biçimlere dönüşerek giyim tarihi serüveninde yerini daima korumuştur.

İlk insanların yaşam çevrelerindeki hayvanlardan elde ettikleri postlar, doğal hayatın zorlu koşullarında yüksek koruyuculuk ve izolasyon görevini en iyi şekilde sağladıkları için insanlık tarihindeki önemini korumuştur.

Post, "memeli bir hayvanın kıllı, yünlü ya da tüylü derisi, tüyüyle birlikte tabaklanmış ya da kurutulmuş hayvan derisidir" (Büyük Larousse, 1986: 9533).

* Corresponding author.

E-mail address: sedef.acar@deu.edu.tr

<http://dx.doi.org/10.16950/iujad.501090>

Orcid No: 0000-0002-8155-0375

Kürkler "ince ve sık tüylü hayvan postu, tıkız bir dokuya sahip hayvan derisidir" (Büyük Larousse, 1986: 7282). Türkçe Sözlük'te yapılan tanıma göre "bazı hayvanların, giyecek yapılmak üzere işlenmiş postuna" kürk denilmektedir (Ağakay, 1959: 511). Tanımdan anlaşılacağı üzere, detaylı işlem uygulanarak giyime daha uygun hale getirilmesi kürkü posttan ayıran en önemli özelliktir. Farklı kültürlerde benzer değere sahip olan postlar, kürke dönüştürülmek üzere işlendiği zaman giysi ya da aksesuar olarak kullanıldığı gibi mekan dekorasyonunun da bir parçası olabilir.

"Kürk endüstrisinin ham maddesi kürk hayvanlarından elde edilen posttur. Kürkün değeri ise, en başta elde edildiği türüne bağlı olmaktadır. Vizon, tilki gibi hayvanların postlarından imal edilen kürklerin kalite ve değerleri farklılıklar göstermektedir. Bu sebeple kürk imalatında kullanılan postun elde edildiği hayvanın türü önemlidir" (Selçuk, 1984: 66).

Selçuk'un açıklamalarına göre; dokuma endüstrisi derinin bir ürünü olan yapağı, tüy gibi elyafı işlemekte, kürk endüstrisi ise sözü edilen bu maddeleri, meydana geldikleri deri ile beraber ele alarak öylece işlemektedir (Selçuk, 1984: 66).

Postun işlenmesiyle elde edilen kürkün ticaretinin artarak endüstriye dönüşmesinde, 1670'te Royal Charter tarafından kurulan *Hudson's Bay Company* şirketi etkili olmuştur. Kanada'da kurulan şirket, avcılardan derileri satın alıp daha sonra Londra'da açık artırma ile satarak işe başlamıştır (Coster, 2007; IFTF, 2014'den).

Doğal hayattaki hayvanların avlandığı, açık artırmayla kürklerin satıldığı, kürkün işletmelerde işlendiği ve sonrasında tasarım, üretim ve satış sürecinin geliştiği kürk ticareti döngüsünün temelleri daha o tarihlerde atılmıştır.

Kürkçüler için basılan ticaret dergileri ve 1934'ten beri *Londra Kürk Ticareti Derneği* tarafından düzenlenen *Empire Fur Week* gibi kurumların kayıtları bugün tarihçiler için yararlı birer kaynaktır. 1670'de *Hudson's Bay Company*'nin kurulmasından bu yana kürk ticareti ölçülemez bir şekilde büyümüştür. Dönemin kürk ihalelerinin raporları sektörün ölçeğini göstermektedir. *Hudson's Bay Company*'nin 1930'lardaki iki yıllık satışlarına bakıldığında, yüzbinlerce tilki, ermin (gelincik), kunduz, vizon, porsuk, kokarca, kurt, sansar, sincap, misk sıçanı, öküz, maymun, rakun, vombat (Avustralya'da yaşayan keseli bir memeli hayvan), valabi (ufak kanguru), hamster ve ev kedileri de dahil olmak üzere çok sayıda türün kürkü için avlanmış olduğu bilgisine ulaşmak oldukça şaşırtıcıdır (Dyhouse, 2011: 27).

Kürk işlevi, görsel zenginliği ve sosyal pozisyonu yükseltici sembolik değeri ile moda döngüsünde yerini almış ve hızla ticari bir ürüne dönüşmüştür. Kürke yüklenen değerlerin yapı taşları Tolunay tarafından şu şekilde açıklanmıştır: Kürke olan yoğun talep insanların lükse ve modaya olan düşkünlüğünü kullanılarak temellendirilmiştir. Çeşitli pazarlama yöntemleri artarak kürk endüstrisini yaratmıştır. Özellikle kürk ticareti konusunda 1930'larda bölgeye gelen *Hudson Bay Company* önemli bir yer tutmaktadır. Firma Eskimo kültürünün doğal bölgesinde büyük bir ticari etki yaratmıştır. 1987 yılına kadar hemen hemen tüm Eskimo yerleşimlerinde şubesi bulunan bu şirket, bu dönemden itibaren hayvan hakları örgütlerinin büyük çaplı eylemlerine dayanamayarak bölgeden çekilmiştir. Özellikle "Kükreyen yirmili" denilen tilki kürklerinden yapılmış kıyafetler dönemin Avrupa balolarındaki en görkemli kıyafetlerinden olmuştur (Tolunay, 2017), (Şekil 1).

Şekil 1: Hudson Bay Company'nin 20'li tilki kürkleri
Manitoba, Kanada Temmuz 1937
(Ruigi, 2014: 13; Dyhouse, 2011'den)

John Hughes tarafından Amerika'nın Montana eyaletinde kurulan ikinci büyük kürk üreticisi firma J&M'dir. Vahşi hayvan kürkleri için dünya çapında pazar noktaları geliştirmiştir. Kürk siparişleri, İtalya'da bir kadın hazır giyim üreticisinden, Çin'deki bir kürk komisyoncusuna kadar uzak noktalarda olan alıcılardan gelmiştir (Waltrath, 2016: 72, 73), (Şekil 2).

Şekil 2: J&M kürk firmasından kürk görüntüleri
(Waltrath, 2016: 72-73)

1990'lardan bu yana kürk için yetiştirilen hayvan çiftliklerinin sayısı artmış, buralarda yetiştirilen hayvanların kürkleri vahşi yaşamdan avlananların yerini almıştır. 2015 rakamları, çoğunluğu vizon ve tilkilerden oluşan yaklaşık yüz milyon üretim hacmine sahip bir ticaretin varlığını ortaya koymaktadır. Diğer taraftan "avcılar vahşi kunduz, çakal, rakun, misk sıçanı kuzu, tavşan, devekuşu, Güney Amerika timsahları, kediler ve diğer bazı büyükbaş hayvanları gıda ve derileri için öldürmeye devam etmektedir (Conniff, 2016: 102).

Modada Kürkün Yükselişi

I. ve II. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan refah dönemlerinde Batı toplumlarının lüks taleplerinde artış olmuş, lüks tüketim ürünlerinin satışları artış göstermiştir. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde kadınların büyük bir kesimi için kürk bir manto lüksün en önemli imgesine dönüşmüştür. Popüler Amerikan kültüründe bir kürk ceket, kadınlığın tamamlayıcı

bir niteliği haline gelmiş ve bu anlayış Avrupa ülkelerinde de aynı derecede kendine yer bulmuştur (Şekil 3).

Şekil 3: Vizon kürklü İngiliz model, 1950
(Dyhouse, 2011: 26)

Bu dönemlerde sinema sektörü de geniş kitlelere seslenme özelliğiyle kadınların kürk arzusunu daha da arttıran önemli bir unsur olmuştur. Sinema, "1920'lerin ve 1930'ların ekran yıldızlarının cazibesini ortaya çıkarmış ve 1930'ların yükselen yıldızları kürk yakalı paltolarla, tilki, samur kürklü paltolar giymeye başlamışlardır" (Dyhouse, 2011: 27).

Zengin bir finansçı ve eşinin arasındaki anlaşmazlığı konu alan 1937 tarihli, *Easy Living* adlı sinema filminde kürk zenginlik ve lüksün sembolü olmuş, film bir kürk manto çerçevesinde gelişen olayları konu edinmiştir. Filmde ekonomik bunalımda olan finansçı tüm öfkesiyle, eşinden yeni ve çok pahalı olan vizon kürkünü çatıdan dışarı atmasını istemektedir. Atılan kürkün çalışkan bir sekreter olan Mary Smith'in başına düşmesiyle film romantik bir peri masalına dönüşür. Filme göre vizon kürk en pahalı kürktür ve bunların yanında tavşan, kunduz, kokarca sincap gibi kürkler de işçi sınıfı kadınlarının erişemeyeceği kadar değerlidir (Dyhouse, 2011: 27), (Şekil 4).

Şekil 4: Easy Living sinema filmi, 1937 (URL-1, 2019)

Artık popüler kültürün etkisiyle bir kürk manto, bir çok kadın için daha iyi bir yaşam hayalini temsil eder hale gelmiştir. 1960'ların başlarında bir çok kadın cazibeyi, kadınsılığı ve başarıyı simgelediğine inandığı bir kürk paltoya sahip olmayı diliyordu. Hayvan desenli kıyafetler bu dönemde modayı takip eden kadınlar arasında çok talep görüyordu (Fischel, 2013: 333).

Zamanla medyada ve sinemada kürk tamamen zenginlik, lüks ve cinsellik çağrışımları yapan bir arzu nesnesine dönüşmeye başlamıştır. Sinema oyuncusu Ava Gardner, 1952 yılında file

çorapları ve vücudunu saran leopar kıyafetiyle bir tanıtım filmi için poz vermiştir (Usa Today, 2005: 33), (Şekil 5). Bu kıyafetle Gardner, baştan çıkarıcı ve çekici görünümünü vurgulamıştır. Benzer görüntüler sonraki yıllarda bu imgeyi vurgulamak için defalarca kullanılmıştır.

Şekil 5: Ava Gardner, 1952, MGM Stüdyosu,
The Kobal Koleksiyonu
(Usa Today, 2005 : 33)

Elizabeth Taylor, 1960'taki ilk Akademi ödüllü performansı olan Türkçe adıyla "Vizonlu Venüs", orijinal adıyla "Butterfield 8" filminde uzun vizon kürkü mantosuyla modada çığır açan bir görünüm sergilemiştir (Şekil 6).

Şekil 6: Vizon kürküyle Elizabeth Taylor,
"Butterfield 8" filmi, 1960 (URL-2, 2019)

Kürke ilginin artmasında medyada sıklıkla yer alan popüler figürler de sinema ünlüleri kadar etkili olmuştur. Örneğin; Amerika Birleşik Devletleri başkanı John Kennedy'nin eşi Jacqueline Kennedy'nin kişisel tasarımcısı Oleg Cassini' nin 1962 yılında Kennedy için uzun kollu, diz boyunda uzun bir leopar ceket tasarlaması ve bunun moda çevrelerinde çok beğenilmesi kürk kullanımının kitlelere yayılmasında önemli bir dönüm noktası olmuştur. Moda ikonu olan Kennedy'nin leopar kürkü kadınların yoğun ilgisiyle karşılaşmıştır (Şekil 7).

Şekil 7 : Oleg Cassini'nin Jackie Kennedy için tasarladığı gerçek leopar kürkünden yapılmış palto (URL-3, 2019)

Masum bir moda eğilimi gibi görünse de, talep artışıyla vahşi doğada yaşayan hayvanlar yüksek sayılarda avlanmış ve kürklerinin ticari bir meta olarak alınıp satılması daha da hızlanmıştır.

Jacqueline Kennedy'nin leopar kürkünün talep patlaması yaratması, modanın karanlık yüzünü göstermesi açısından önemlidir. "Çok sayıda kadının benzer bir kürk talebinde bulunmasıyla, o tarihlerde yaklaşık 250.000 leoparın öldürüldüğü tespit edilmiştir" (Watson, 2007: 183).

1990'lara gelindiğinde sinemada, 1960'ların kötü şöhretiyle tanınan çizgi film karakteri Cruella de Vil'in filmde Dalmaçyalı yavruların kürkünü kullanması, gerçek hayatta kürk kullanımıyla ilgili tehlikeleri yavaş yavaş gündeme getirmiştir (Conniff, 2016: 103), (Şekil 8).

Şekil 8: Cruella de Vil karakteri (URL-4, 2019)

Tepkilerde artış olmasına rağmen tasarımlarından ödün vermek istemeyen ünlü moda evleri çeşitli kürk hayvanlarını deri, tüy kalitelerine göre seçerek tasarımlarında kullanmaya devam etmişlerdir (Şekil 9). Örneğin; devekuşu derileri de esnek, dayanıklı ve kendine özgü doku ve desenleriyle dış giyimde lüks unsuru olarak yer almıştır (Conniff, 2016: 101).

Şekil 9: Simonetta Ravizza'ya ait vizon, tilki, ermene ve keçi kürklerinden yapılan tasarımlar (Connif, 2016: 103)

Kürk Karşıtı Hareketler

Kürkün moda içinde yer alması çok önceki tarihlere rastlamış olsa da uluslararası kürk karşıtı hareketler 50'li ve 60'lı yıllarda kürkün daha yoğun şekilde kullanılmasına tepki olarak ortaya çıkmıştır. Kürkün modada yoğun kullanımı beraberinde tepki ortamını da yaratmaya başlamıştır. Günümüzde doğal yaşamında avlanarak kürkleri alınan hayvanların nesilleri tükenme noktasına gelmiştir (Şekil 10). Doğal yaşamın yok edilmesine tepki gösteren çevreci hareketlerle yabani hayvanların yaşam güvencelerini savunan hayvan hakları örgütlerinin ortaya koyduğu raporlar kürk tüketicileri ve genel olarak toplum için dikkat çekicidir.

Şekil 10: Eskimolar'ın avladığı kürkler ve kürk manto (URL-5, 2019)

Çeşitli hayvan hakları örgütleri tarafından yayınlanan raporlarda her yıl kürkü için öldürülen hayvanların sayısı tavşanlar hariç 50 milyon olarak belirtilmektedir. Her yıl kürk modasına kurban edilen kedi ve köpeklerin sayısı ise 2 milyondur. Yalnızca Fransa'da 70 milyon tavşanın kürkü için katledildiği, dünyada ise bu sayının 1 milyar olduğu da bir başka çarpıcı veri olarak göze çarpmaktadır (URL-6, 2019).

Kürk karşıtı protestocuların verdiği bilgilere göre; hayvanlar vahşice öldürülmeden önce kurulan kapanlara düşürülüp, saatlerce acıya maruz kalmaktadır. Çiftlik kürkleri konusunda da, bu uğurda yine her yıl dar kafeslerde veya kapalı alanlarda tutulan milyonlarca hayvanın öldürüldüğü ileri sürülüyor. Kafesteki yaşam koşulları, hayvanların doğal içgüdülerine tezat oluşturduğundan ağır stres yaratıyor, yamyamlığa ve kendi kendini yaralamaya sebep oluyor. Öldürme işlemi de hızlı ve acısız olmuyor. Gaz verme, zehirlenme, elektrik akımı vererek öldürme, boğma ve boynunu kırma sıradan yöntemler arasında yer alıyor (Udale, 2014: 46).

Vizon, tilki, Fin rakunu gibi kürk hayvanlarının yetiştirildiği işletmelerin sahipleri hayvanlara etik muamele yapıldığını iletmektedir. Fakat bu konu kürk karşıtlarının yakın takibindedir. Kürk üreticileri hayvan haklarına saygılı bakım koşullarını uyguladıklarını ve çiftliklerdeki yaklaşımın kürk kalitesi için önemli olduğunu savunmaktadır.

Onlara göre; kürkün kalitesi, hayvanın gönencine bağlıdır. Yaşam kalitesi ne kadar yüksekse, kürkün kalitesi o derece artar. İskandinavya'daki kürk çiftlikleri, Avrupa Konseyi tarafından belirlenmiş, ulusal kurallar ve ilkeler çerçevesinde tanzim edilir. Bilim adamları da çiftçilerle birlikte çalışmaktadır ve barınak, hastalıktan korunma, gıda, besicilik, ıslah ve seleksiyon gibi konulardaki bilimsel bulguları çiftçiler tarafından kabul görmüştür. Hayvanların gönenciyile ilgili konulardaki bilimsel araştırmalar halen devam etmektedir (Udale, 2014: 46).

Her ne kadar kürk hayvanı üretiminin uygun koşullarda yapıldığı vurgulansa da, ulaşılan örneklere bakıldığında koşulların anlatıldığı kadar olumlu olduğunu dile getirmek zordur. 1993 yılında Fügen Yıldırım'ın *Kim Dergisi* için hazırladığı "Kürk Giymek Zevksizlik ve Görgüsüzlük" adlı yazısında kürk savunucularının görüşlerine ve karşıt görüşlere yer vermiştir.

Fügen Yıldırım konuyla ilgili olarak; "Vizon ve astragan üreten çiftliklerde durum daha mı iyi? Ağızdan ve makattan sokulan metal çubuklarla hayvanın vücudundan elektrik akımı geçirilerek, içerden yakılmış olur. Hayvanın içi kavrulur, bağırsakları yanar. Bu süreç on beş yirmi dakika sürer veya zehirle uzun süre can çekişerek ölmeleri sağlanır. Bazen de karbon monoksit gibi gazlarla bayıltılan hayvanlar, derilerin yüzülmesi esnasında ayılır ve diri diri yüzülme işlemi devam eder" ifadelerini kullanmıştır (Yıldırım, 1993: 70).

Kürk tüketiminin arz-talep sorunu olduğunu dile getiren karşıt görüşlü bir üretici ise düşüncelerini şöyle dile getirmiştir: "Şimdi biraz da imitasyoncular para kazansın. Nasıl olsa sonra aslına rücu edilecektir. Çünkü ısınmak ihtiyacı, insanların nüvesinde var. İlk insanlar da kürklerle ısınmaya çalışmışlardır. Kürkün kalınlığına alışan insanı en kalın kumaş bile ısıtamıyor. Doğada yaşayan vahşi hayvanların avlanmasına, katledilmesine ben de karşıyım. Ama dev çiftliklerde sadece bu amaç için üretilen hayvanların postlarından niçin yararlanmayalım?" (URL-7, 2019)

Kürk üreticisi sektörün, kürk elde etme yöntemlerine oldukça profesyonel yaklaştığı, süreci sadece verimlilik ve kalite açısından değerlendirdiği ama olayın insani tarafını gözden kaçırdığına vurgu yapan Yıldırım, sektörden bir temsilcinin konuya yaklaşımını anlatmıştır.

Yıldırım üreticinin görüşlerini; "bu çiftliklerde üretilen vizonun maliyeti çok yüksek. Tüyün kalitesi için, rengi için kimyasal maddeler kullanılıyor. Birleştirmek için ayrı kafesler yapılıyor. Yani bir vizon dünyanın parasına mal oluyor. Hayvan belli bir büyüklüğe ve tüy karakterine ulaştığı zaman da kesiliyor, yüzülüp sepiye gidiyor. Türkiye'de vizon çiftliklerinde henüz istenilen tüy kalitesine ulaşılamadı. Ama bizim sansarımız çok iyidir. Karadeniz'de yaşayan türü çok tutulur ama o kadar az çıkıyor ki... Sonra Erzurum'da yaşayan bir tilkimiz vardır ki, nefis bir renk ve tüy kalitesine sahiptir. Fakat bugün elli mantoluk tilki çıkmaz. Çok eskiden ana rahminden alınan astraganlar en makbul sayılırlardı. O gerçekten katliamdı, şimdi çiftliklerde yetiştiriliyor, doğum oluyor, on beş günlükken kesime alınıyor. Bir astraganın kıvrıcılığı ya da düzlüğü, annenin yalamasıyla ilgilidir. Anne yalamadan önce kıvrır kıvrır oluyor, annenin yaladığı yerler düz oluyor" ifadeleriyle dile getirmiştir (URL-8, 2019).

Dünya'da kürk ticaretine tepkiyle ortaya çıkan ve hayvan haklarının yok sayıldığı görüşünü anlatmak için kampanyalar düzenleyerek halkı bilinçlendirmeye çalışan organizasyonların çabalarıyla kürkün ticari bir meta olmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Örneğin; Evening Standard'ın haberine göre aktivistler 16 Eylül 2017'de yapılan Londra Moda Haftası'ndaki etkinlik kapsamında gerçekleşecek Burberry defilesi mekanının önündeki kırmızı halı çevresinde toplanarak kürk karşıtı eylemler yapmışlardır (Şekil 11).

Şekil 11: Londra Moda Haftası'nda yapılan protestolar, İngiltere, 16.09.2017 (URL-9, 2019)

PETA, kürk üretimi ve kullanımına yönelik tartışmalara tepki gösteren en eski ve en güçlü organizasyondur. Merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan PETA (People For The Ethical Treatment of Animals / Hayvanlara Etik Davranış İçin Mücadele Edenler Birliği) Dünya üzerinde bir milyondan fazla üyeye sahip hayvan hakları savunucusu en önemli organizasyondur. Mart 1980'de Norfolk-Virginia'da kurulan organizasyonun uluslararası başkanı Ingrid Newkirk' tür.

PETA düzenlediği organizasyonlarla konuya dikkat çekmektedir. Türkiye'de de protesto gösterileri sıklıkla yapılmaktadır. Örneğin; PETA kürkü için hayvanlara yapılan vahşet ile ilgili olarak, Çin Halk Cumhuriyeti'ne yönelik Dünya çapında eş zamanlı yapılan kampanya kapsamında 13 Şubat 2006'da Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Konsoloslugu önünde protesto gösterileri yapmıştır. Protestoya "Kürk Hayır Platformu", "Hayvan Hakları", "Hayvan Özgürleşmesi" ve "Hayvan Korumacı" platformlarının üyeleri de katılmıştır (Şekil 12).

Şekil 12 : PETA üyelerinin Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Konsoloslugu önündeki protestosu (URL-10, 2019)

Çin Halk Cumhuriyeti'nde hayvanlara uygulanan işkence videolarının tüm dünyaya yayılmasıyla protestocu gruplar olaya dikkat çekmek için gösteriler yapmıştır. "İnternet sitelerinde yayınlanan görüntüler elden ele dolaşarak, tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de başta hayvan korumacıları ve hayvan hakları savunucuları olmak üzere duyarlı insanları ve bu doğrultuda faaliyet gösteren örgütleri ayağa kaldırmıştır. Video görüntülerinde, Çin'de, kürkleri için hayvanların canlı canlı "derilerinin yüzüldüğü" ve bu işlem sırasında da hayvanların çığlıkları arasında türlü eziyetlerin yapıldığı ortaya çıkmıştır" (URL-11, 2019).

Mustafa Özdebak'ın 14 Aralık 2010 tarihinde Milliyet Gazetesi'nin internet sayfası için yazdığı haberine göre; Taksim'de dünyanın en büyük ve saygın hayvan haklarını koruma örgütlerinden olan PETA'ya üye biri Amerikalı diğeri Kanadalı olan iki aktivist insanların alışveriş listesinden kürkü çıkarmaları için vücutlarını leopar deseniyle boyayarak eylem yapmıştır (Özdebak, 2010). Habere göre; Kanadalı Emily Lavender, "hayvanların derilerini kurtarmaya yardımcı olacaksa, seve seve soğuk havada çıplak kalırım. Bu aslında Türkiye için değil, bütün dünyaya verilen bir mesajdır" diyerek açıklamada bulunmuştur (Şekil 13).

Şekil 13 : Taksim’de PETA’nın eyleminden görüntüler (URL-12, 2019)

Son yıllarda PETA’nın uluslararası çalışmaları sayesinde kürk kullanımının önlenmesine yönelik sonuçlar alınmaktadır. Örneğin Kaliforniya’da kürk kullanımı yanında, hayvan haklarını ihlal eden yiyeceklerin satışı da yasaklanmıştır. Konu medyada detaylarıyla yer almıştır.

Medyada yer alan habere göre; Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya Eyaleti, hayvan haklarının ihlal edilmesine çok sert tepki gösterecek. Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya Eyaletinde, ihlallere dayalı tüm ürünlerin satışına yasak geliyor. Yasak bir yıla kadar yürürlüğe girecek. Böylece 'kürk mantolar' gibi hayvan derisinden yapılan kıyafetler satılamayacak. Kaz ve ördek ciğerinden yapılan "Foie Gras" adı verilen bir tür yiyeceğin satışına da yasak getirilecek” (URL-13, 2019) .

Ayrıca Avrupa Parlamentosu'ndan gelen haber, dünyanın dört bir yanında kürk karşıtı mücadele yürüten aktivistleri oldukça umutlandırmıştır. Avrupa Birliği'nin 22 ülkesini kapsayacak olan kedi ve köpek kürküne yönelik ithalat ve ihracat yasağı 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu başarı uluslararası yaşam hakkı savunucularının ve hayvan hakları örgütlerinin yaklaşık on yıla yayılan mücadelesi ve Avrupa Parlamentosu'nun bazı üyelerinin desteklemesi ile elde edilmiştir. Mücadelede Paul Mc Cartney, Heather Mills ve Steve Morrissey gibi ünlü sanatçıların verdikleri önemli katkılar sayesinde kitlelere ulaşmış ve çok sayıda ülkede irili ufaklı pek çok kürk karşıtı inisiyatif ve platform kurulmuştur (URL-14, 2019)

Kürke Alternatif Olarak Geliştirilen Tekstiller

Bir tekstil yapısının üzerinde yükselerek kürk görüntüsü sağlayan yapılar saçak, hav, ilme gibi isimler almaktadır. Genel görünümüyle post veya kürk etkileri gösteren tül, halı gibi köklü bir tekniğe sahip tekstiller ile birlikte, teknolojinin sağladığı olanaklarla geliştirilen modern örnekler de bu tür etkileri gösterebilmektedir.

Halının atası olduğu savunulan tül ve benzeri dokumaların, kırkımı yapılan yün yapağısını değerlendirmek üzere hayvan postlarını taklit etmek için, eğirilerek ya da doğrudan yün tutamı şeklinde kullanılarak, çeşitli düğüm veya sarma teknikleri ile üretildiği çeşitli kaynaklarda dile getirilmektedir Erdmann (1960: 160; Görgünay, 1986: 18, Acar, Tosun: 2017: 63'den). Neriman Görgünay tülüyü de içeren bu tekstilleri “post görünümlü dokumalar” başlığıyla adlandırarak doğal postlara alternatif tekstiller olduklarına vurgu yapmıştır. (Görgünay, 2005: 2).

Post görünümlü tekstillerin geçmişte yapılmış örnekleri doğal çevrede, yaşamı kolaylaştıran giysiler olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 14).

Şekil 14: Romanya'dan post görünümlü giysiler (URL-15, 2019)

Tülü dokumalar günümüzde de uluslararası modaevlerinin ilgisini çekmiştir. Örneğin Valentino Modaevi 2018 Resort Koleksiyonunda Anadolu tülüsü adıyla bu tekniğe yer verdiği bir giysi tasarlamıştır (Şekil 15).

Şekil 15: Tülülerden esinlenen elbise, Valentino/2018 (URL-16, 2019)

Doğal post görünümleri dokuma dışında başka tekniklerle de sağlanabilmektedir. Günümüz giyim modasında post görünümlü tekstillerin üretimi genellikle raschel çözgü örme makineleri veya yuvarlak atkı örme makineleri ile yapılmaktadır. Örme tekniğiyle yapılan bu tür havlı kumaşlara genel olarak peluş adı verilmektedir (Şekil 16).

Şekil 16: Twist, Peluş örme kazak (URL-17, 2019)

Başka bir post görünümlü tekstil üretme yöntemi ise taftingdir. Taşıyıcı bir tabaka üzerine özel iğneler yardımıyla hav tabakası oluşturulduktan sonra, dayanıklılığının sağlanması amacıyla, taşıyıcının hav bulunmayan yüzeyinin özel polimerlerle kaplandığı ya da bir zemin tabakasının yapıştırıldığı, istenilen görünüme göre yüzeyin bukleli de olabildiği, genellikle halı ve yatak örtüsü üretiminde kullanılan özel bir tekniktir (Tosun, 2018: 83), (Şekil 17).

Şekil 17: Tafting teknik örneği (URL-18, 2019)

Bir başka post görünümlü tekstil üretme yöntemi ise süzene nakış tekniğidir. *süzene* veya *süzeni* nakış adı verilen bu teknik nakış makinalarında üretilmektedir. Dikiş makinesi görünümündeki süzeni makinesi, işleminin hem hızlı hem de kolay yapılmasını sağlayan bir makine türüdür. Süzene nakış tekniği ile daha kısa havlı yüzeyler elde edilmektedir (URL-19, 2019)

Şekil 18: Süzene nakış tekniği (URL-20, 2019)

Şekil 19: Zara, süzene tekniği ile yapılan işleme kazak (URL-21, 2019)

Kürk Karşıtlığının Yarattığı Taklit Kürk Sektörü ve Güncel Örnekler

Günümüzde ünlü moda evleri ve tasarımcıların büyük kısmı hem marka değerini korumak hem de durumun çevreci ve insani boyutunu göz ardı etmemek adına gerçek kürk kullanımını azaltmaya ve hatta kullanımına son vermeye başlamıştır. Örneğin, moda dünyasının tanınmış isimlerinden Giorgio Armani 1993 yılından itibaren koleksiyonlarında gerçek kürk kullanımını tamamen bitirmiştir. Armani, yapay kürk seçeneğini tercih etmelerinin gerekçelerini “teknolojinin yıllar içinde gelişmesiyle birlikte kürk yerine kullanılabilir başka şeylerin de olduğunu gördük. Hayvanlara zulüm yapmak yerine kullanılabilir alternatifler de var” açıklamasıyla dile getirmiştir (Yıldırım, 1993).

2018 yılına gelindiğinde, *Gucci, Burberry, Dkny, Maison Margiela, Micheal Kors, Furla* gibi birçok lüks giyim markasının tasarımlarında gerçek kürk kullanımını sonlandırdığını belirtmesi ve bu markaların teknolojinin sunduğu yapay kürk alternatiflerini değerlendireceği yönünde açıklamalar yapması dikkat çekicidir.

Gerçek kürk kullanımına son vereceğini açıklanan *Maison Margiela* 2018- 2019 koleksiyonlarında akrilik ve polyester içerikli yapay kürk aksesuar tasarımları hazırlamıştır (Şekil 20, 21).

Şekil 20: Maison Margiela yapay kürkten aksesuar tasarımları, 2018 (URL-22, 2019)

Şekil 21: Maison Margiela yapay kürk kaplı çizme tasarımı, 2018 (URL-23, 2019)

Alya Barutoğlu'nun Elle Moda Dergisi'nin web sitesinde yayınlanan (<https://www.elle.com.tr/galeri/moda/2018de-kurk-kullanmayi-birakan-luks-moda-markalari>) *Kürk Kullanmayı Birakan Markalar* başlıklı internet yazısına göre; Burberry markasının yaratıcı ekip sorumlusu Riccardo Tisci hazırlayacağı ilk koleksiyonu ile beraber var olan kürk ürünlerini de yok edeceğini belirtmiştir (Şekil 22).

Şekil 22: Burberry suni kürk tasarımı, 2018(URL-24, 2019)

Hayvan hakları savunucuları ve PETA tarafından defalarca uyarılan *Donna Karan*, *DKNY* markaları bu uyarılara ilgisiz kalmamış ve koleksiyonlarında değişikliğe gitmeye karar vermiştir. Markalar, 2019/Sonbahar koleksiyonuyla birlikte anti-kürk anlayışıyla hareket ederek, konuyla doğrudan ilgili *Human Society* organizasyonu ile işbirliği içinde olacağını açıklamıştır (Şekil 23).

Şekil 23: DKNY yapay kürk tasarımı, 2018 (URL-25, 2019)

Micheal Kors markasının genel yöneticisi John Idol kumaş üretimi üzerinde yapılan teknolojik gelişmelerle, değerli malzemeler içeren ve lüks sınıfta yer alan yapay kürklerin üretildiğini belirtmiş, bu tür ürünlerin marka için sürdürülebilir bir alternatif olduğunu açıklamıştır. Karar, marka için yeni bir dönüm noktası olmuş, bu grubu içeren özel koleksiyonlar üretilmeye başlanmıştır (Şekil 24).

Şekil 24: Micheal Kors lüks yapay kürk tasarımlar, 2018 (URL-26, 2019)

İtalya'da aksesuar koleksiyonlarıyla tanınan *Furla Cruise* markası, 2019'dan itibaren kürk kullanmayan bir marka olarak yola devam edeceklerini açıklamıştır. Geçtiğimiz senelerde kürk ve egzotik deri kullanımını en aza indiren marka, Kasım ayında satışa sunulacak olan tasarımların tamamen kürksüz olacağını belirtmiştir (Şekil 25).

Şekil 25: Furla Cruise yapay kürk çanta tasarımları, 2018 (URL-27, 2019)

Gucci'nin genel yöneticisi Marco Bizzarri, İtalyan modaevinin sürdürülebilir olacağına dair söz vermiştir. Hayvan haklarını koruyan grup *Fur Free Alliance*'a katılan Gucci, moda sektörü için kürk alternatifleri arama konusunda çeşitli kuruluşlarla işbirliği yaptığını açıklamıştır. Gucci 2019 koleksiyonlarında %100 akrilik içerikli yapay kürkten giysiler tasarlamıştır (Şekil 26).

Şekil 26: Gucci, yapay kürkten kaban, 2019 Koleksiyonu(URL-28, 2019)

Kürkün yanı sıra angora, tiftik ve egzotik deri gibi materyalleri de kullanmayı bırakacağını açıklayan *Diane Von Furstenberg*, anti-kürk hareketine katılan en son marka olmuştur (URL-29, 2019) (Barutoğlu, 2018), (Şekil 27).

Şekil 27: Diane Von Furstenberg yapay kürk tasarım ceket (URL-30, 2019)**Şekil 28:** Yapay kürk tasarım kaban, (Bobo, 2017: 47)**Şekil 29:** Tory Burch, yapay kaban tasarımı Amerika Vogue Dergisi, Kasım 2017

Ünlü lüks markaların açıklamalarına göre hayvan hakları için en önemli gelişmelerden biri sayılan anti-kürk hareketi tüm moda dünyasını etkisi altına alacak olması sevindirici bir durumdur.

SONUÇ

Kürk geçmişte doğayla iç içe yaşayan insanlar tarafından ısınma aracı olarak kullanılırken, zamanla zenginlik ve statü simgesi haline de gelmiştir. İlk insanların yaşam koşulları düşünüldüğünde, ilkel araçlarla bir hayvanı avlayıp yiyecek ve diğer ihtiyaçlar için kullanmak üzere hazırlamanın zorlukları dikkate değer hale gelir. Zorluklar karşılığında elde edilen bir post, onu avlayan insanın gücünü de temsil etmektedir. Kürkün statü göstergesi olmasında, uzak geçmişten gelen bu algının da etkili olduğu düşünülebilir.

Zenginlik, soyluluk, ihtişam göstergesi olan kürklerin gelişim süreci, kabaca işlem gören postların zamanla daha iyi işlenip, temizlenip yumuşatılarak dönüşüme uğramasıyla başlamıştır. Detaylı işlemler gören ve doğal hayattaki halinden koparılıp lüks nesnesine dönüştürülen kürkler yakın zamana kadar moda dünyasının ana unsurlarından birisi olmuştur.

19. Yüzyıl sonları ve 20. Yüzyılın başlarında Avrupa'dan gelen toplu siparişler ve müşteri istekleriyle kürk, tekstil ticaretinde yerini almıştır.

Kürkün nesnel değeri ve zor elde edilebilir olması gibi özellikleri yanında, moda alanında yerini daima koruması da çekiciliğini yükseltmiştir. 1930'lardan itibaren sinema ve sonrasında televizyon dünyasında kürk kullanımının lüks yaşamı simgeler şeklinde gösterilmesi kürkün arzu nesnesi olarak tanıtılma ve pazarlanmasında oldukça etkili olmuştur. Modaya yön veren önemli toplumsal figürlerin de farklı kürk modelleri kullanmaları modayı takip edenlerin beğenilerini önemli şekilde etkilemiş, kürke olan talep 60'lı yıllarda zirve noktasına ulaşmıştır.

70 ve 80'li yıllardan itibaren çevreye duyarlı gelişen teknoloji, bilinçsiz ve kontrolsüz tüketim gibi kavramlar kendi karşıt görüşlerini yaratmaya başlamıştır. Canlı hayvanları öldürerek elde edilmek durumunda olan kürklerin tüketimi, 50 ve 60'lı yıllardan itibaren tepki çekmeye başlamış olsa da, özellikle 80'li yıllarda PETA'nın kurulması kürk karşıtı hareketlerin dönüm noktası olmuştur.

Ozon tabakasının delindiği bilgisinin toplumda karşılık bulduğu 80'li yıllardan itibaren daha da güçlenen çevre bilinci, sürdürülebilirlik, atık yönetimi, doğal hayatın devamlılığı, hayvan hakları gibi bağlantılı kavramlarla güçlenmeye başlamıştır. Bu süreçte PETA gibi hayvan hakları savunucusu organizasyonların kürkleri için öldürülen hayvanların sayısına çarpıcı hareketlerle dikkat çekmesi, kürkü çevreye ve doğal hayata tehdidin sembollerinden birisi haline getirmiştir.

Günümüzde, toplumsal baskıların ekonomik baskıya dönüşmesiyle ünlü giyim markaları doğal kürk etkilerini sağlayan yapay kürk kullanımına yönelmeye başlamıştır. Hatta müşterilerle uzlaşmaya varmak üzere anti-kürk anlayışıyla tasarımlarında gerçek kürk kullanmayı bıraktıkları gibi, hayvan haklarını korumak için kurulan örgütlerle iş birliğine de gitmeye başlamışlardır. Medyada yer alan ünlü kişilerin kürk karşıtı düşünce ve söylemleri, bireysel tepkilerin toplumsal davranışa dönüşmesinde etkili olmuştur. Yenilenen toplumsal bilinçle gerçek kürk kullanımının günümüz dünyasında yerinin olmadığı görüşü gelişmiştir.

Sonuç olarak örme, tufting gibi tekniklerle hali hazırda üretim yapan yapay kürk sektörü, toplumda karşıt görüşlerin arttığı yıllardan itibaren doğal kürke alternatif olacak tasarımlarla atağa geçmiştir. Renklendirme kolaylığı, farklı desenler, dokular ve farklı hav uzunluklarının sağlanabilmesi yapay kürkleri gerçeğine karşı güçlü bir alternatif haline getirmiştir. Günümüzde örme ve tufting yanında dokuma, nakış gibi tekniklerle de kürk görünümü sağlayan yöntemler geliştirilmeye devam etmekte, malzeme ve teknik özellikleriyle farklı dokular ve tuşelerin geliştirildiği yapay kürk sektörü yenilikçi çalışmalarını sürdürmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar S., Tosun E. (2017). Anadolu Havlı Yer Yayıllarının Yapısal Açısından Dünyadaki Benzerleriyle Birlikte İncelenmesi ve Bir Sınıflandırılması Önerisi, Yedi Dergisi, sayı 18, ss. 61-73, İzmir.
- Ağakay M. A. (1959). Türkçe Sözlük, Yeni Matbaa, Ankara.
- Barutoğlu A. (2018). "Kürk Kullanmayı Bırakan Lüks Moda Markaları", Elle Moda Dergisi, Ekim, URL: (<https://www.elle.com.tr/galeri/moda/2018de-kurk-kullanmayı-birakan-luks-moda-markalari>).
- Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi (1986). 18. cilt, İnterpress Basın ve Yayıncılık A.Ş. İstanbul.
- Colpitts, G. (2013). "The Domesticated Body and the Industrialized Imitation Fur Coat in Canada", 1919-1939. Contesting Bodies and Nation in Canadian History, 134.
- Conniff, R. (2016). "Back in Fashion" National Geographic, Eylül, ss 96-113.
- Dyhouse, C. (2011). "Skin Deep: The Fall of Fur" History Today, Kasım.
- Erdmann, K. (1960). "Der Turkische Teppich Des 15 Jahrhundertsc, 15.Asır Türk Halısı", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- Fischel, A. (2013). "Moda Geçmişten Günümüze Giyim ve Kuşam ve Stil Rehberi, Kaktüs Yayıncılık, İstanbul.
- Fogg, M. (2014). "Modanın Tüm Öyküsü" çev. Emre Gözgülü, Hayalperest Yayıncılık.

- Görgünay, N. (2005). "Düğümlü Halının Öncüsü Geve/ Tülü ve Benzeri Dokumalar" İzmir Güneş Ofset.
- Görgünay, N. (1986). "Post Görünümlü Yaygı Örnekleri" , Türk HavaYolları Magazin, Mayıs ,Yıl 4, Sayı 37, ss. 18-19.
- Marielle, B. (2017). Ebony, vol. 72, Issue 4, ss. 45-48.
- Watson, L. (2007). "Modaya Yön Verenler", Güncel Yayıncılık.
- Udale, J. (2014). "Moda Tasarımında Tekstil ve Moda" , çev. Hayriye Güngör, Moda Tasarım Temelleri Dizisi 02, Literatür Yayınları, İstanbul.
- Rugı L. (2014). "An Exploration Of The Fur Industry: The Factors Which Contribute to The Success of a Chinese Fur Fashion Brand" Final Report : The Fur Industry, MA International Fashion Business in Nottingham Trent University, No: 527827, Temmuz 18, URL: https://issuu.com/87598/docs/report_single_page.
- Selçuk, E. (1984). "Doğu Anadolu Bölgesi'nde Yabanıl Halde Yaşamakta Olan, Tilki Kürklerinin Bazı Özellikleri Üzerine Bir Araştırma", Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Cilt 15, sayı 1-2, ss. 65-74, URL: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/35096>
- Tolunay, B. (2017). "İnitler- Eskimolar: Geçmişleri, Gelenekleri, Bugünü" , Mayıs.
- Tosun, E. (2018). "Tülü Tekniği Üzerine Bir Araştırma ve Çağdaş Tasarım Uygulamaları", Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Vogue (2017). Moda Dergisi, Amerika, Kasım.
- Watson, L. (2007). "Modaya Yön Verenler", Güncel Yayıncılık.
- Waltrah, T. (2016). "The Fur Trade", Outdoor Life, Şubat- Mart, ss.71-77.
- Yıldırım, F. (1993). "Artık Kürk Giymek Zevksizlik ve Görgüsüzlük" , Kim dergisi, ss.70-71.
- URL-1, (2019). <https://www.imdb.com/title/tt0028816/mediaviewer/rm1206785024>
- URL-2, (2019). <http://www.imdb.com/title/tt0053622/mediaviewer/rm2787129088>
- URL-3, (2019). <http://www.vintagefashionguide.com/2014/09/secretary-style-oleg-cassini-jackie-kennedy>
- URL-4, (2019). <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/films/news/emma-stone-to-play-cruella-de-vil-for-disney-in-101-dalmations-origins-story-a6800201.html>
- URL-5, (2019). <http://arkeofili.com/inuitler-eskimolar-gecmisleri-gelenekleri-bugunu/>
- URL-6, (2019). <http://kurkehayir.tumblr.com>.
- URL-7, (2019). <https://hayvanlarinaynasinda.wordpress.com/2016/12/02/bir-zamanlar-kurk-uzerine-canlilari-sirtlarina-giyenler/>; Onay, 2016'dan.
- URL-8, (2019). <https://hayvanlarinaynasinda.wordpress.com/2016/12/02/bir-zamanlar-kurk-uzerine-canlilari-sirtlarina-giyenler/>; Onay, 2016'dan.
- URL9,(2019).<https://www.zawya.com/saudiarabia/en/multimedia/gallery/170919081918HVGT/>
- URL-10, (2019). http://www.sesonline.net/php/genel_sayfa.php?KartNo=41466
- URL-11, (2019). http://www.sesonline.net/php/genel_sayfa.php?KartNo=41466.
- URL-12, (2019). <https://www.ntv.com.tr/turkiye/taksim-meydaninda-yari-ciplak,QbmWdgL960m8243drq7Hyg>
- URL-13, (2019). http://www.sesonline.net/php/genel_sayfa.php?KartNo=56734.

- URL-14, (2019). <http://kurkehayir.tumblr.com>
- URL-15, (2019). <https://romaniadacia.wordpress.com/2012/09/12/romanians-in-traditional-clothing/>
- URL-16, (2019). <http://www.vogue.com/fashion-shows/resort-2018/valentino/slideshow/collection#45>
- URL-17, (2019). https://www.twist.com.tr/urun/saks-pelus-orme-kazak_p_31004
- URL-18, (2019). <https://www.youtube.com/watch?v=zUNoLIew1tE>
- URL-19,(2019).
http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Süzeni%20İşi.pdf),
(Şekil 18).
- URL-20, (2019).
(http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Süzeni%20İşi.pdf)
- URL-21,(2019).<https://www.zara.com/tr/tr/kabartma-işlemeli-sweatshirt-p06050629.html?v1=7232562&v2=1074534>
- URL-22, (2019)
https://www.maisonmargiela.com/Item/Index?suggestion=true&sitecode=MMMARGIE_LA_TR&cod10=45413629od.
- URL-23, (2019). https://www.maisonmargiela.com/tr/maison-margiela/boots_cod11567518rq.html
- URL-24, (2019). <https://tr.burberry.com/rainbow-faux-fur-cape-p45473991?search=true>
- URL-25, (2019). <https://www.donnakaran.com/product/faux-fur+leopard+coat.do?sortBy=ourPicks&from=Search&selectedOption=560051>
- URL-26, (2019). https://www.michaelkors.global/en_TR/faux-fur-jacket/_/R-MF82HSA51U?color=2326
- URL-27, (2019). <https://www.furla.com/int/en/eshop/search/?lang=default&q=fur>
- Url-28, (2019). https://www.gucci.com/tr/en_gb/pr/women/womens-ready-to-wear/coats/gucci-stripe-faux-fur-coat%20555455XEAAT4206?position=1&listName=SearchResultGridComponent&categoryPath=Women/Womens-Ready-to-Wear/Coats
- (URL-29, 2019) (<https://www.elle.com.tr/galeri/moda/2018de-kurk-kullanmayi-birakan-luks-moda-markalari>),
- URL-30, (2019). [#">https://www.dvf.com/long-sleeve-collared-faux-fur-jacket/11982DVF.html?dwvar_11982DVF_color=CABMU&dwvar_11982DVF_size=XXS&bcid #\)](https://www.dvf.com/long-sleeve-collared-faux-fur-jacket/11982DVF.html?dwvar_11982DVF_color=CABMU&dwvar_11982DVF_size=XXS&bcid)

Görüşme

Bengisu Acar, Grafik Tasarımcı Spot Tekstil Lti. Şti. 29.11.2018

EXTENDED ABSTRACT

The history of the use of fur dates back to the first people. People benefit from the flesh of the animals they hunt, as well as from their skins as clothing to protect their bodies from cold weather conditions. With the transformation of the hides into fur, the concept of fashion has always maintained its place of clothing history.

The increase in the trade of the fur obtained by the processing of the hides has led to an industrial transformation. Various marketing methods have increasingly created the fur industry. According to sources, the basis of the fur trade cycle in which natural animals are

hunted and their furs are processed in the enterprises and then the design, production and sales process develops are based on 1670.

Fur with its visual richness and social position has a high symbolic value and has taken its place in the fashion cycle and rapidly turned into a commercial product. Since the 1990s, the number of animal farms grown for fur has increased, and the furs of animals raised there have been replaced by those hunted from wildlife.

I. and II. During the periods of prosperity after World War II, there was an increase in the luxury demands of Western societies, and the sales of luxury consumer goods increased. Especially for the majority of women in the United States, a fur coat has become the most important image of luxury. In popular American culture, a fur coat has become a complementary feature of femininity, and this understanding has found its place equally in European countries. Cinema and media have been an important factor that encouraged the use of fur during these periods.

Although it may seem like an innocent fashion trend, with the increase in demand, wild animals have been hunted in high numbers and their fur is bought and sold as a commercial commodity. Despite the extreme reactions to the increasing demands, famous fashion houses and designers continued to use real fur in their clothes.

Generations of animals whose hunting and furs are taken in natural life have come to the point of extinction. The reports of animal rights organizations advocating the life assurance of wild animals and environmental movements that react to the destruction of natural life are remarkable for fur consumers and society in general. According to reports of anti-fur movement, animals are brutally killed and exposed to pain. It is claimed that millions of animals were killed in this way. Although it is emphasized that it is applied under positive conditions, it is difficult to state that the conditions are as positive as described.

Today, most of the famous fashion houses and designers have started to reduce and even stop using real fur in order to protect brand value and not to ignore the environmental and human dimension of the situation. There are alternatives that can be used instead of persecuting animals. As a result, the artificial fur sector, which produces with knitting and tufting techniques, has started to attack with designs that will be an alternative to natural fur since the years when the opposing views in the society increased.

The ease of coloring, different patterns, textures and the provision of different pile lengths have made artificial furs a powerful alternative to reality.

In addition to knitting and tufting, weaving and embroidery techniques continue to develop methods that provide fur appearance, and the artificial fur sector, where different textures and touches are developed with its material and technical characteristics, continues its innovative works.